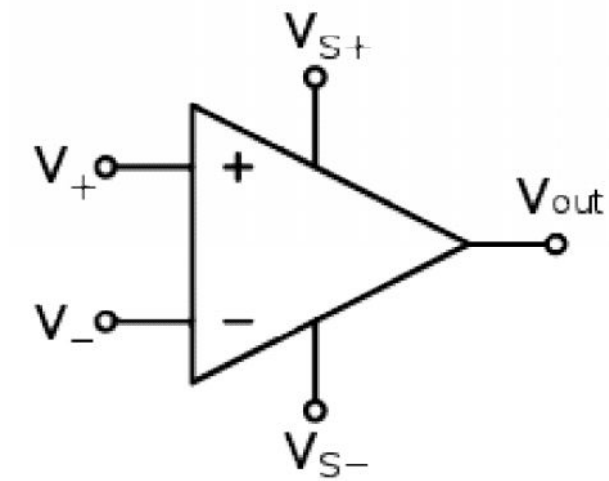

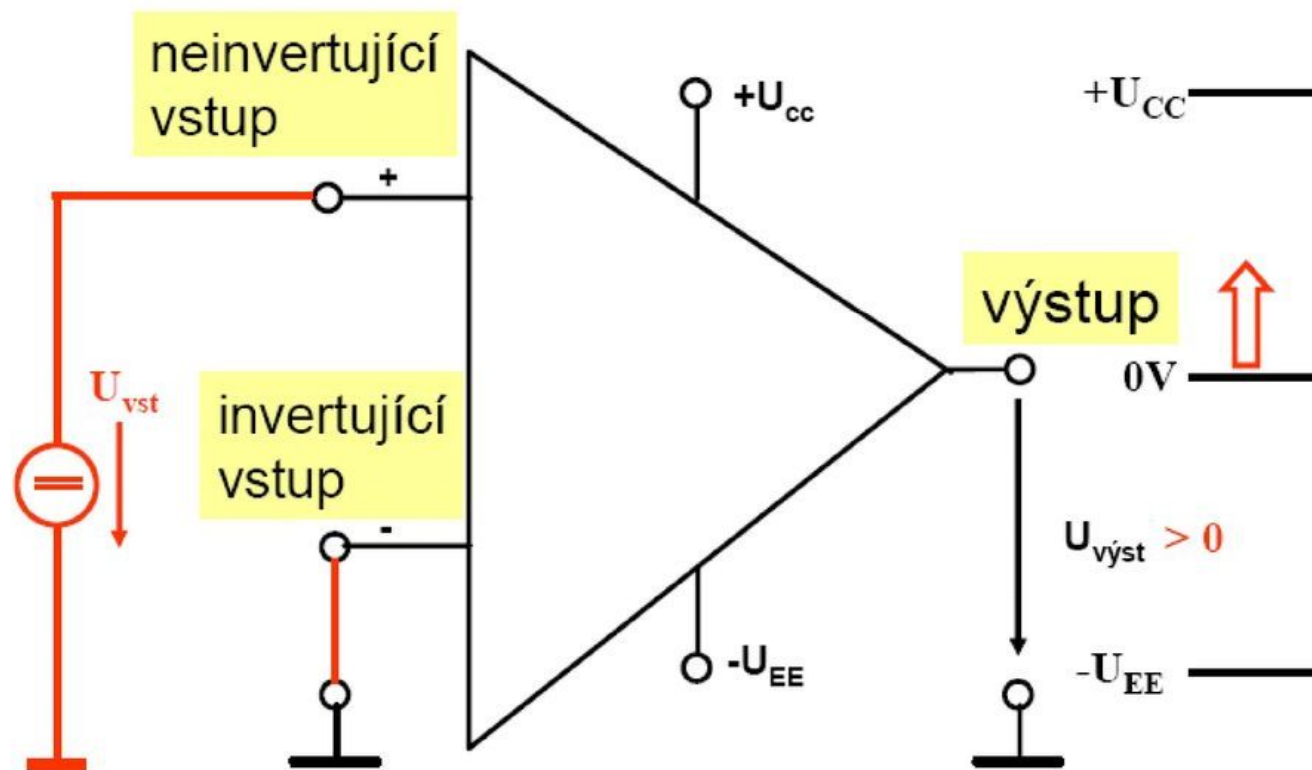
Operační zesilovače

Jak to vypadá

Operační zesilovač

Změna napětí na neinvertním vstupu způsobí změnu $U_{výst}$ v totožném smyslu.

Trochu historicky

Operační zesilovače

1943 →
koncept OZ
s elektronkami

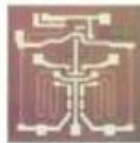

Philbrick Research

1952

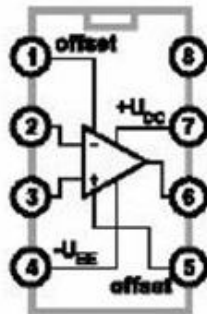

Bob Widlar

μA702

1963

μA709 μA741

1980

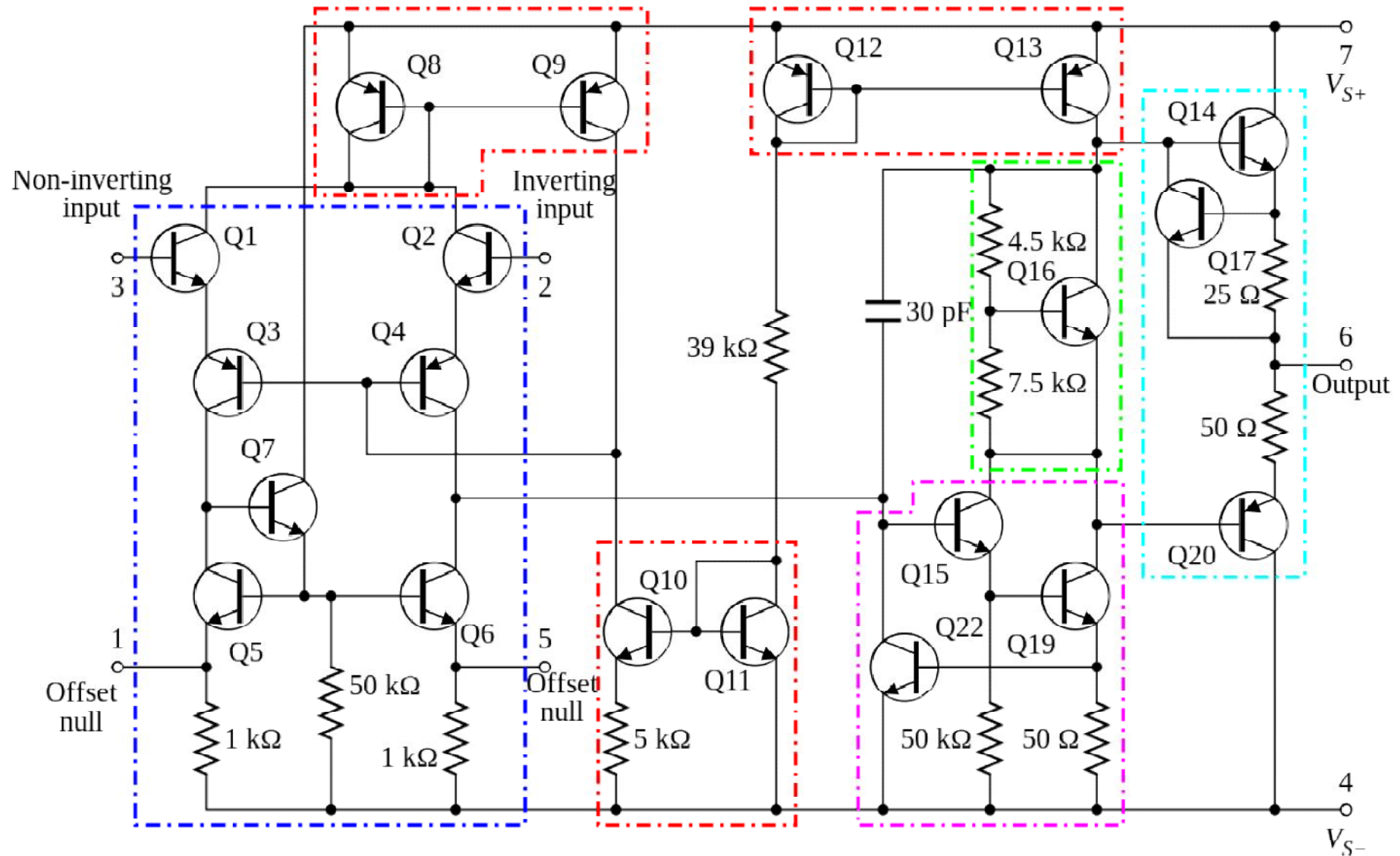

1990

100V - 100W DMOS AUDIO AMPLIFIER
Wideband Video Op Amp

2005

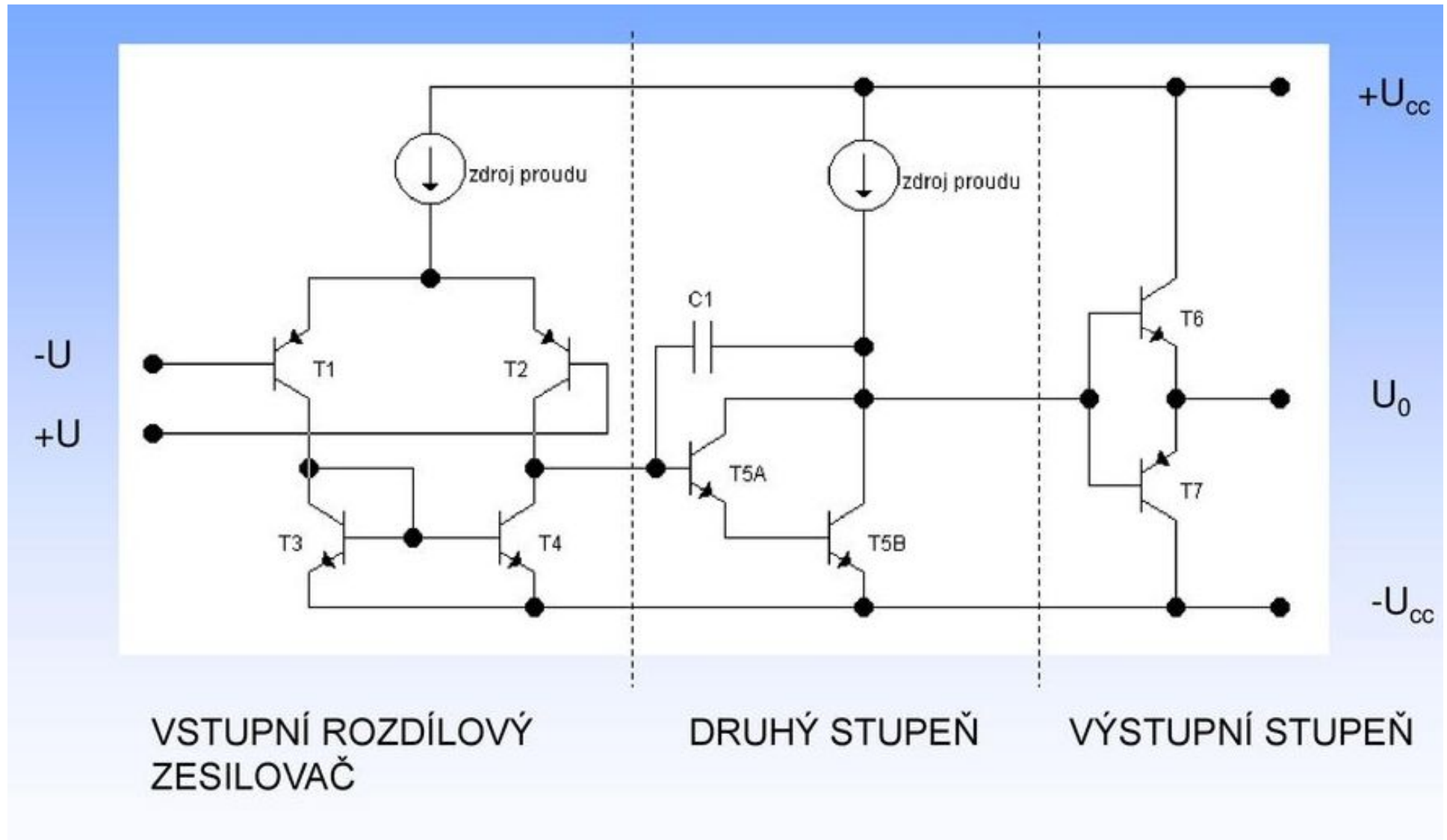
Proč to integrujeme do jednoho pouzdra?

Operační zesilovač

- Jeden z nejčastěji používaných prvků
- Operační – „umí“ matematické operace =>
- Základní prvek pro zpracování analogového signálu (součet, rozdíl, negace, integrace, derivace, generování signálu, ...)
- V zásadě ekvivalent mikroprocesoru pro analog
- Původně určen (nejen) pro analogové počítače

Blokové schéma OZ

Rozdělení OZ

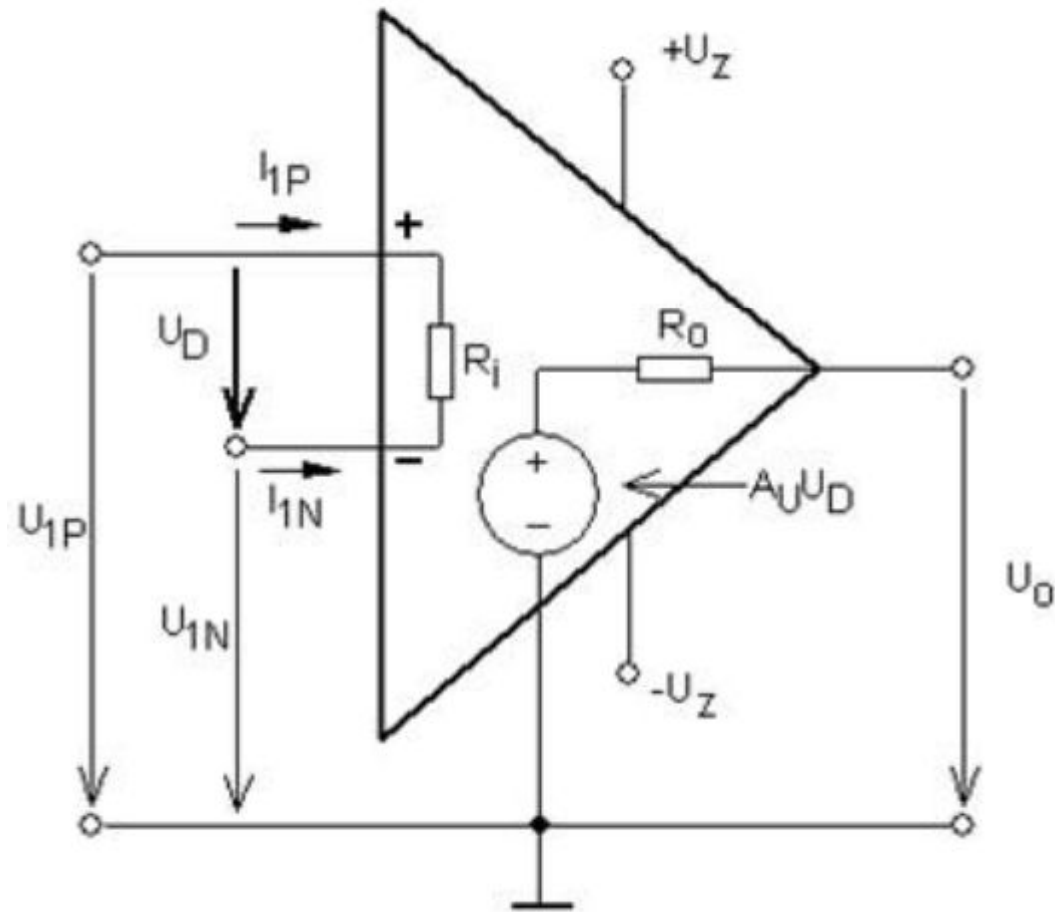
- Univerzální
  - Pro běžné použití
- Přístrojové
  - Pro měření malých napětí (velké zesílení malé zb. nap.)
- Širokopásmové a rychlé
  - Pro vysoké frekvence 20 – 700 MHz
- Pro velká výstupní napětí
  - Stovky voltů
- Speciální
  - Speciální aplikace většinou s malou spotřebou

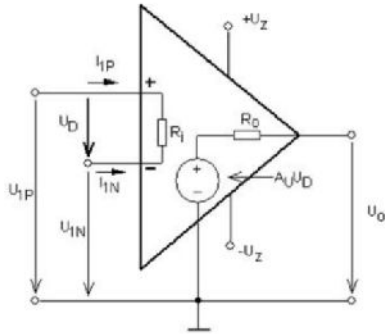

Rozdělení OZ

- Podle technologie
  - Bipolární
  - Unipolární
- Podle napájení
  - Symetrické
  - Nesymetrické (zřídka)
- Jistě i další

Náhradní schéma

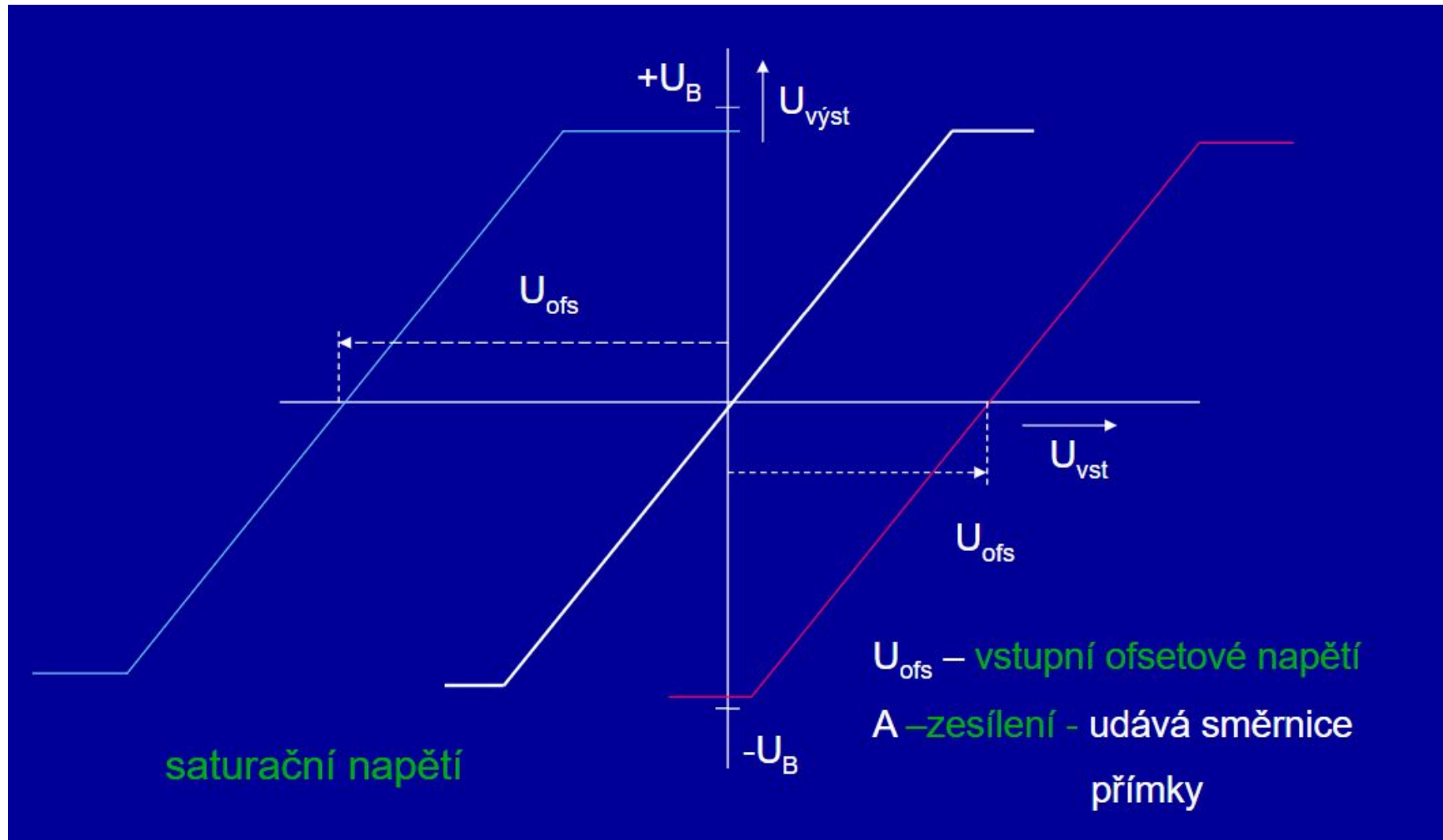

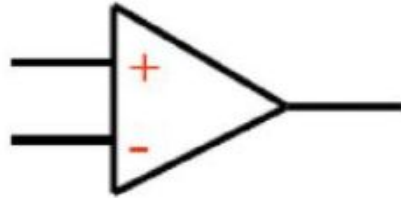
Ideální/reálný OU

parametr	ideální OZ	reálný OZ
zesílení bez zpětné vazby $A_0 = \frac{U_{out}}{U_D}$	$A_0 = \infty$	$A_0 = 20 \cdot 10^3 \dots 100 \cdot 10^3$
vstupní odpor $r_{in} = \frac{\Delta U_D}{\Delta I_{in}}$	$r_{in} = \infty \Omega$	$r_{in} = 10^5 \dots 10^{15} \Omega$
výstupní odpor $r_{out} = \frac{\Delta U_D}{\Delta I_{out}}$	$r_{out} = 0 \Omega$	$r_{out} = 30 \Omega \dots 1 \text{ k}\Omega$
teplotní závislost $\Delta U = f(\vartheta)$	neexistuje	zanedbatelná v rozsahu -50...+75 °C
šířka přenášeného pásma	$B = \infty \text{ Hz}$	závisí na A, $10^4 \dots 10^7 \text{ Hz}$
rozkmit výstupního napětí $\Delta U = f(U_{in})$	$-\infty \dots +\infty \text{ V}$	$-U_{CC} \dots +U_{CC}$

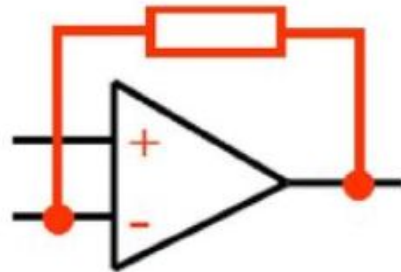
Ideální převodní charakteristika rozdílového zesilovače

Zpětná vazba

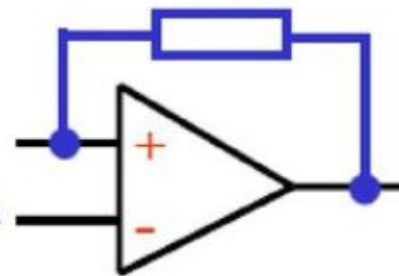

OZ bez zpětné vazby **Plné zesílení!!!**

ZÁPORNÁ ZPĚTNÁ VAZBA
vede z výstupu do **invertujícího** vstupu

KLADNÁ ZPĚTNÁ VAZBA
vede z výstupu do **neinvertujícího** vstupu

ZÁPORNÁ A KLADNÁ ZPĚTNÁ VAZBA

